

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі...

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ШЛЯХОМ НАРОДНОЇ ЗРАДИ І ПРОДАЖНОСТІ.

За відомостями польської преси уряд Пилсудського вже добив торгу з польсько-поміщицькою партією УНДО і куркульською радикальною партією. Часопис польських народних демократів "Львовскі Курер Поранни", що стоїть в опозиції до маршала Пилсудського, подає з дня 23 червня докладну угоду, за якою згодилися УНДО-радикали відкрито працювати з фашистським урядом Пилсудського в будівництві великої Польщі "од можа до можа".

Оця угода УНДО-радикалів і фашистського уряду Польщі, хоч вона й зараз зістала відкрито проголошена, не є сьогоднішня. Вона сягає ще в ті дні визвольної боротьби за українські землі Західної України, коли трудові радикальні правительські кола Галицької армії проти українських робітників і селян більшовицької України саме в той час, як білополяки вже криво українських трудящих заливали землі Східної Галичини. Біже тоді ватажки народних трудивих (які, сьогодні звуть себе вже УНДО) і радикали всіли відати землі Західної України й українських робітників та селян на визиск польській наїздницькій шляхті, чим залучили її з землями більшовицької України, де влада спиралася на працюючий клас.

Від того часу шляхом народної зради й продажності УНДО-радикали йдуть вже понад 12 років. Від 1918 до 1930 року, це час найчорнішого дня УНДО-радикалів у злавляванні визвольного революційного руху українських трудящих мас на Західній Україні. В перших роках уярмлення Західної України самим Пилсудським, з яким сьогодні підписали угоду УНДО-радикали, десятки тисяч рядових солдатів Української Галицької Армії замучували на смерть білополяки по доробках Домбя, Стшалкова й інших, а ватажки секретаріату ЗМНР і її комісарки за залізними диктатами польського правительства повертали назад на зруйновані землі Західної України й на спільку з білополяками бичували наших селян і робітників. Ті самі ватажки на спільку з петлюрівцями поведи й білопольською армією на уярмлення Радянської України, позначивши бандитськими мордами й грабінням сліди свого УНДО-петлюрівського й польсько-шляхетського наїзду на країну селян і робітників.

Коли Рада Амбасадорів в березні 1923 року затвердила парламент на землі Східної Галичини за Польщею, з низів селянсько-робітничих народжувалися палачі-мстники й червоним подумом пускали набраблені панські маєтки. УНДО-петлюрівські агенти польської оборони видавали бойців польським воєнним судам, а ті карали їх смертю. Українське село палало помістою до наїздників, палали панські хутори, позиційські станції, а в той час УНДО-радикали поетачили відкрито урядові першій випуск з ново партиїних код, так званий Ільківшину, Данилівшину, Твердохлібшину (хлібоців, як їх прозвали українські селяне й робітники). Оті хлібоціди відкрито вас співробітничали з білопольським урядом, мали своїх посівів у першому соїмі, які раз-у-раз розсилали, усіякі заяви до "Ліги Націй та міжнародних імперіалістських конгресів, що українцям в Польщі живеться добре, але терплять лише ті українці, які живуть на Радянській Україні.

А хіба ж в минулому році й зараз не те саме говорить ватажок сьогоднішнього УНДО, Дмитро Свєцикий? Він теж вивдає на кожному кроці льовлянств білопольському хижацькому ордові й вдоволення з панування білополяків на землях Західної України, заклинаючи їх до нового походу проти Радянської України. УНДО-радикали, як це відкрито писав перемиський "Український Голос", зобов'язали навіть зараз постачати стотисячну армію проти більшовицької України, маючи на думці сформування цієї армії з Січей, Соколів, Лугів та Пласту.

На чий же приказ громіть УНДО-радикальні палачники українських селянсько-робітничих делегатів на з'їздах Просвіти у Львові й повітових містечках та селах від 1925 року почавши аж по сьогодні? А вже ж, що на приказ того самого Пилсудського й його попередників, підготовляючи насильно грунт у зміненій стану окупації польської Польщі на Західній Україні. Викидування класово-свідомих українських робітників і селян з читальні Просвіти, закриття тих читальні Просвіти, що є в руках боєвих селян чи робітників самим УНДО-вським відлком Просвіти, організування бомбових замахів на радянський консулат у Львові, насильне заставлявання учнів Рідної Школи протестувати проти засуду петлюро-ефремівшини в Харкові, тайні й відкриті доноси до польської поліції на революційний визвольний рух українських трудящих Західної України, провокаторські й найчорніші контрреволюційні напади на Радянську Україну УНДО-радикальної преси — ось уся програмова робота, що її по собачому вірно виконують УНДО-радикали вже через 12 років вчас панування польських наїздників на українських землях.

От чому угода УНДО-радикалів з Пилсудським, що її зараз проголосила польська преса, не являється новим документом для українських трудящих мас Західної України. Шлях УНДО-радикалів від самого початку їхнього діяння за влади

польських наїздників був шляхом народної зради й продажності, він ним позостається й надалі. Ця ганебна угода УНДО-радикалів з фашистським урядом Пилсудського ніяк не спинить революційного руху трудящих мас на Західній Україні, а, навпаки, вона ще тугіше затисне лави бойового фронту українських робітників і селян й додасть їм нового гарту й сталюю сиди в боротьбі проти УНДО-радикальних народних гендлярів та фашистської Польщі.

ПЯТИЙ КОНГРЕС ПРОФІНТЕРНУ.

Значіння п'ятого конгресу Профінтерну повинно бути нам відоме.

Канада лишилася позаді.

Не дивлячись на факт, що п'ятий конгрес і десяти роковини Профінтерну відбудуться за 6 тижнів, не дивлячись на факт, що боєві робітники Канади посилають трейд-юніонну делегацію з шістьох представників, як також жіночу делегацію з шістьох робітниць — значіння п'ятого конгресу в сучасній період капіталістичної раціоналізації й зради реформістських трейд-юніонів де було відповідно використано боєвими трейд-юніоністами й революційними робітниками Канади.

Канада не є "винятком".

Не можна сказати, що "справа й Канаді маються так зле" — "що наші реформістичні фейкери не такі гнилі в Канаді як деінде", — "що канадійські буржуї є кращими філізтропістами, як деінде". Ні. Це лише тому, що наші товариші не мали спроможності орієнтувати себе в напрямі твердого факту, що переліка меншість високо фахових робітників, організованих в Американській Федерації Праці, не "творить бази канадійської частини робітничої класи. "Говорачи офіційно", ця секція, за посередництва Тома Мура, П. Дрепера і ін., яких уважається "законними реформістами", офіційно виланана парламентарією буржуазією за її здатності продавати інтереси робітничої класи, коли великі маси канадійської робітничої класи, основна частина, 700 тисяч є неорганізовані, нефахові, головні іммігранти, як де їх уважають "урядові" представники, "урядового" робітничого руху, як багато сміття.

П'ятий конгрес Профінтерну буде старатися консолідувати революцію в Індії й революційні трейд-юніонні в колоніях. Його головним завданням буде зміцнити боєві батальйони світового робітництва в безпощадній боротьбі проти капіталістичного виласку. Він зв'язав себе з основними секціями робітництва всіх країн, щоб привести їх в загальне русло революційної боротьби проти боєв і їхніх трейд-юніонних заквєв.

Його історичне завдання — змобілізувати революційних трейд-юніоністів усіх країн для остаточного повалення капіталізму й встановлення основ для нового ладу — радянського. Вей лівокрилі мершости, опозиційні групи й революційні трейд-юніони, як також різної федераші революційного робітництва повинні негайно приготуватися, щоб підняти справу п'ятого конгресу Профінтерну перед своїми мінганями, для висловлення симпатії й солідарності та заклику революційно-привітати на конгрес, з заявами будувати Воркєрс Юніті Ліг оф Канада, як канадійської секції Профінтерну.

Демонструйте свою солідарність з п'ятим конгресом енергійною кампанією організування неорганізованих! Заманіфєстуйте десяти роковини Профінтерну встановленням сильної секції в Канаді! Векрєвний Секретарь Воркєрс Юніті Ліг оф Канада.

ВЕЛИКЕ ПІДНЕСЕННЯ КУЛЬТУРНОГО РІВНЯ УКРАЇНСЬКИХ МАС.

Українська радянська влада, поставивши перед собою величезне завдання збудування соціалізму на базі індустріалізації країни та суспільно-технічної перебудови сільського господарства, велику увагу присвячує культурному піднесенню мас. Воно зрозуміло, бо без культурного піднесення мас неможливо просунути вперед будівництво соціалізму.

Не зважаючи на велику відсталість українських мас, зв'язану з віковим перебуванням цих мас у важкій соціальній національній неволі царської Росії, радянська влада досягнула в ділянці культурного під-

несення мас уже дуже значні успіхи. Ліквідація неписьменності. Найбільшу настирливість і впертість виявила Радянська Україна на шляху поборювання неписьменності. Ліквідувати неписьменність серед мільйонів трудящих — це значить залучити нові шари, нові кадри до активної боротьби за будівництво соціалізму. На Україні за царських часів було всього 17% письменних, решта не вміла ні читати, ні писати. За 13 років радянської влади навчилася на Україні елементарної неписьменності 5 і пів-

мільйонів населення. До кінця 1931 року не стане на Україні нідиго неписьменного. Щоб здійснити цей план, українська влада мобілізує довкола завдання ліквідації неписьменності всі організації, всю громадськість.

Охоплення школами дитячої людности країни.

Другим завданням, на яке кладе величезну вагу влад українських робітників і селян, це домогтися всіма силами охоплення школами всієї дитячої людности країни. Ходить про те, щоб не утворювати нових кадр неписьменних з тієї групи дітей шкільного віку, що лишаються поза школою. В зв'язку з тим, ростуть на Україні школи, ростуть калібри учителів надзвичайно швидкими темпами. На сьогодні Радянська Україна має 21,000 трудових, початкових шкіл, що серед них є 17 тисяч 500 українських 1,000 російських, а решта інших національностей. Учителів під що пору є на Україні 80,120 (в 1927—28 р. було 67,106 учителів). З загального числа учителів працює на селі близько 57 тисяч.

Культурна робота серед робітників і селян. Піднесення культурного рівня мас на Радянській Україні не кінчиться ліквідацією неписьменності. Радянська влада ставить собі за завдання підняти культурну й політичну освіту мас до найвищих меж.

Практично здійснюється це через всесторонню підтримку робітничих клубів і червоних кутків у місті та селянських будинків і хат читальні на селі. Вони є тим культурними вогнищами, які забезпечують задоволення культурних потреб робітничої й селянської маси.

Радіо й кіно. Чимале значіння в культурній роботі серед мас має радіо й кіно. В зв'язку з тим, радянська влада ставить собі завдання найближчими роками радіофікувати й кінофікувати село.

Як стоїть справа з радіофікацією тепер? Коли на 1 жовтня 1929 р. на Україні було 68,000 радіоточок, то на 1 квітня 1930 року вже було 111,500. З цієї кількості на селі — 24,700 і в місті — 86,800. Але нас цікавить не тільки загальна кількість радіоточок, ми особливо виділяємо ті пункти, що дійсно організують масову аудиторію. Таких пунктів є доволі великий процент (8,700 гучномовців на селі).

А як стоїть справа з кінофікацією села? 1927 року було на Україні на селі 819 кіноустановок. Із минулому році кількість кіноустановок подвоїлася, дійшовши до 1,800.

Крім етационарних кіноустановок обслуговують маси ще й перездні кіна: Таких перездних кін було на Україні 1929 року 762.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ПЕТЛЮРІВСЬКИЙ ПЕРЕВОРОТ У ВАРШАВІ

Пан Пилсудський потиснув годинник, Львівський етік з Варшави, а замість него нова "закувала та сива закула" генерал Сальський.

мільйонів населення. До кінця 1931 року не стане на Україні нідиго неписьменного. Щоб здійснити цей план, українська влада мобілізує довкола завдання ліквідації неписьменності всі організації, всю громадськість.

Охоплення школами дитячої людности країни.

Другим завданням, на яке кладе величезну вагу влад українських робітників і селян, це домогтися всіма силами охоплення школами всієї дитячої людности країни. Ходить про те, щоб не утворювати нових кадр неписьменних з тієї групи дітей шкільного віку, що лишаються поза школою. В зв'язку з тим, ростуть на Україні школи, ростуть калібри учителів надзвичайно швидкими темпами. На сьогодні Радянська Україна має 21,000 трудових, початкових шкіл, що серед них є 17 тисяч 500 українських 1,000 російських, а решта інших національностей. Учителів під що пору є на Україні 80,120 (в 1927—28 р. було 67,106 учителів). З загального числа учителів працює на селі близько 57 тисяч.

Культурна робота серед робітників і селян. Піднесення культурного рівня мас на Радянській Україні не кінчиться ліквідацією неписьменності. Радянська влада ставить собі за завдання підняти культурну й політичну освіту мас до найвищих меж.

Практично здійснюється це через всесторонню підтримку робітничих клубів і червоних кутків у місті та селянських будинків і хат читальні на селі. Вони є тим культурними вогнищами, які забезпечують задоволення культурних потреб робітничої й селянської маси.

Радіо й кіно. Чимале значіння в культурній роботі серед мас має радіо й кіно. В зв'язку з тим, радянська влада ставить собі завдання найближчими роками радіофікувати й кінофікувати село.

Як стоїть справа з радіофікацією тепер? Коли на 1 жовтня 1929 р. на Україні було 68,000 радіоточок, то на 1 квітня 1930 року вже було 111,500. З цієї кількості на селі — 24,700 і в місті — 86,800. Але нас цікавить не тільки загальна кількість радіоточок, ми особливо виділяємо ті пункти, що дійсно організують масову аудиторію. Таких пунктів є доволі великий процент (8,700 гучномовців на селі).

А як стоїть справа з кінофікацією села? 1927 року було на Україні на селі 819 кіноустановок. Із минулому році кількість кіноустановок подвоїлася, дійшовши до 1,800.

Крім етационарних кіноустановок обслуговують маси ще й перездні кіна: Таких перездних кін було на Україні 1929 року 762.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ДРУКОВАНЕ РОБІТНИЧЕ СЛОВО.

Друкване робітничє слово приносить нам постійно вісти із цілого світа про те, що там діється, лучить нас з боротьбою працюючих усіх країн, оповідає нам про заміри й діла капіталістів, висвітлює перед нами всі ті події з робітничого боку, робить самих нас свідомими, грамотними політично. Взяти робітника, що стало читає свою газету, що очікує на її прихід і порівняти з тим робітником, який ніколи нічого не читає. Обидва вони робітники, обидва вони однакові, а от зійдуться, пічнуть між собою говорити і бачиш різницю між ними.

Той, що читає свою газету, що розбирається в прочитаному, говорить про світ, про різні події, про старий край, а той, що нічого не читає, слухає і хотів би собі щось до цього сказати, але ніяк не знає з чого почати, як прицепити своє слово до той розмови. І коли скаже щось, то ніяк воно до той розмови не надається.

Коли ж зійдеться гурток товаришів, що читають газету, у них вже мова спільна, вони один другого розуміють, вони говорять вже не тільки про Канаду, але й про Китай, Індію, Радянський Союз, говорять про них, як про знамі й країни.

В лісових чи майнерських кемпах, на екстра-генках, у фабриках, всюди найдете гуртки тих, що читають свою газету. Вони й при роботі і в кемпі тримають разом, між ними завжди знайдеться про що говорити, у них спільна мова. А у тих, що нічого не читають, такого не примітите.

Тому те треба своїй газеті допомогати не тільки одноденним заробітком, але приєднувати її нових передплатників з між тих робітників, які нічого не читають, а тимсамим стоять остороп від всіх подій, від робітничого руху.

Товариші! Мобілізуйте своїй пресі нових читачів! Учті робітників читати свою газету! Агітуйте, щоб вони ставали її передплатниками! Зміцняйте свою пресу й армію класово свідомих робітників!

- ШАВІНІГАН ФАЛС, КВЕ. Дорогі Товариші! Ми, члени відділу ТУРФДім і РЗТ в Шавініган Фалс заснаємо що перелучку суму (\$15.00) на допомогу нашому провінційній і борсві "Укр. Роб. Вістям" та знаємо відділ ТУРФДім і РЗТ в Три Риверс, Кве. За завданням присладою і пошлітьте з допомогою своїй газеті. Ми класично товариші і з інших місцевостей не отягати з допомогою, бо вона потрібна нашій пресі тепер. За завданням відділу ТУРФДім: Н. Збурин, голова, І. Басараба, секретар. За завданням РЗТ: М. Корпус, голова, І. Басараба, секретар. СМІТЕРС, Б. К. Дорогі Товариші! Посладо Вам \$12.70, з того \$4.00 на відновлення передплати на "УРВ", \$2.00 на "Ф. Ж.", \$1.50 на "Робітничий", 50 ц. на пресовий фонд "Робітничий" від т. А. Сирник і \$4.70 як свій денний заробіток на пресовий фонд "УРВ." З товаришним привітом, П. Сирник.
- ВЕЛАНД, ОНТ. Дорогі Товариші! Прочитавши в "УРВ.", що наша преса знаходиться зараз в прикрім матеріальному положенні, я одє послано на пресовий фонд "УРВ." \$2.00 й виклаю до згоди на пресовий фонд сівуючих товаришів-членів ролітичних організацій з Веланд: С. Бордєйського, І. Штайнера, О. Пичєла, Д. Натєрника, М. Дєльчука, П. Москальєка, Д. Шугака, Т. Пєлєшчука. Товариші! Старімо дружно рукоє-руку й підєржаємо нашу пресу, наш боєвий орган "Українські Робітничі Вісті". Хто слідуючий? З товаришним привітом, В. Гуньєва.
- РОКИФОРД, АЛТА. Дорогі Товариші! Прочитавши в "УРВ." що наша ролітично-фармерська преса потребує негайної матеріальної допомоги, я одє жертвую \$1.00 на пресовий фонд і класично читачів нашої преси жертвувати по зможі на цю ціль. З товаришним привітом, Нікол Омєльчук.
- КРОС РОВДС, КОНТРИ ГАРБОР, Н. С. Дорогі Товариші! Посладо Вам \$7.00, з того \$2.00 на дальшу передплату "УРВ." а \$5.00 на пресовий фонд. Завідали на фонд по \$2.00: Н. Романєв, Н. Сєрєдєнький, С. Навко \$1.00. Разом пресового фонду \$5.00. Завжди до Вас з великим признанієм, Никола Романєв.
- ДІ ПЕС, МАН. Г.Б.Р. ГЕНГ 3. Дорогі Товариші! Посладо Вам свій шілодений заробіток в сумі \$3.00 на пресовий фонд "УРВ." а \$2.00 нової піврічної передплати на "УРВ." В часі, коли панує велике безробіття, коли неслина паща капіталу пожирє все нові жертви, коли запроторують передєв борсві робітничої класи в холодні тюремні кємери, — свідомє робітничано обовязково повинно відлукнутися на заклик нашої преси прийти її з негайною допомогою й забезпечити її дальше існування. Товариші Робітничі! Відлукнутися на заклик нашої преси, посилаючи жертви із всіх закутх праці. Хай у на дальше ростє наша преса, хай учті робітничі маси як боротися, щоб раз на завжди позбутися безробіття й зайняти кращим людським життям. З товаришним привітом, Степан Пура.
- СТОРДЖИС, САСК. Дорогі Товариші! Посладо Вам одного долара на пресовий фонд "УРВ." та жалую, що не зможу більше, бо зараз кодо мене дуже приєре положєння. З товаришним привітом, Іван Гавлюєк.
- ЛЕТБРИДЖ, АЛТА. Дорогі Товариші! Ми, робітничі, на залізній сіпирській дорозі в Летбридж спільно наші робітничий пресі з допомогою і одє посланємо \$6.40 на пресовий фонд. По \$1.00 завідали: І. Дієк, П. Завєські, Н. Тимощ; по 50 ц.: С. Харук, І. Равлюєк, В. Левко; по 25 ц.: Е. Собко, Ю. Ризнер, І. Лієка, І. Палєшнюк, Н. Зелєнко, П. Харук; по 20 ц.: С. Сєнчак, Л. Шпир. Разом \$6.40. З товаришним привітом, Н. Тимощ.
- ВІННІПЕГ, МАН. Дорогі Товариші! Тов. М. Гоєк зібрав на пресовий фонд "УРВ.": М. Гоєк \$5.00; М. Алєн з Сєйт Нобєрт 50 ц.; Ф. Мєєнтон з Грєнд Біч 25 ц. Разом \$5.75. ПИРД, ОНТ. Дорогі Товариші! Посладо Вам \$5.75, тобто \$4.00 на передплату "УРВ.", а \$1.75 на пресовий фонд, а то \$1.50 від себе і 25 ц. від тов. Івана Германа. З товаришним привітом, Ф. Боєжєкуєка.
- САВОНА (ЧЕРІ КРИК), Б. К. Дорогі Товариші! Розуміючи важке завдання робітничої преси в теперішній час, — в час загострєння класової боротьби, спільно з допомогою для неї. Ієна жертвували по \$3.00: С. Парієн, Я. Гоєшєк. Разом \$6.00. З товаришним привітом, С. Парієн.